

14 października 2019 r.

**Komunikat z 44. posiedzenia
Komisji Nadzoru Finansowego w dniu 14 października 2019 r.**

W czterdziestym czwartym posiedzeniu Komisji Nadzoru Finansowego (KNF) udział wzięli:

- Jacek Jastrzębski – Przewodniczący Komisji Nadzoru Finansowego¹,
- Małgorzata Iwanicz-Drozdowska – Zastępca Przewodniczącego Komisji Nadzoru Finansowego,
- Rafał Mikusiński – Zastępca Przewodniczącego Komisji Nadzoru Finansowego²,
- Jerzy Kwieciński – Minister właściwy ds. instytucji finansowych³,
- Tadeusz Kościński – Przedstawiciel Prezesa Rady Ministrów⁴,
- Jan Pawelec – Przedstawiciel ministra właściwego ds. gospodarki,
- Jan Wojtyła – Przedstawiciel ministra właściwego ds. zabezpieczenia społecznego,
- Andrzej Kaźmierczak – Członek Zarządu Narodowego Banku Polskiego,
- Mirosław Panek – Przedstawiciel Bankowego Funduszu Gwarancyjnego*,
- Marek Niechciał – Przedstawiciel Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów*.

1. Komisja jednogłośnie zmieniła wydane przez KNF zezwolenia na świadczenie usług płatniczych w charakterze krajowej instytucji płatniczej spółkom:

- PayU SA,
- Blue Media SA,

poprzez rozszerzenie zakresu świadczonych przez te Spółki usług płatniczych o usługę inicjowania transakcji płatniczej (PIS) oraz usługę dostępu do informacji o rachunku (AIS).

Zgodnie z regulacjami dyrektywy PSD2, które w pełni obowiązują od 14 września 2019 r., w ramach tzw. open bankingu usługę PIS (*payment initiation service* – usługa inicjowania płatności) oraz usługę AIS (*account information service* – usługa dostępu do informacji o rachunku) mogą świadczyć podmioty posiadające stosowne zezwolenie lub też – w przypadku świadczenia wyłącznie usługi AIS – wpis do rejestru prowadzonego przez KNF. Podmioty świadczące te usługi płatnicze to tzw. TPP (*Third Party Providers*).

Usługa PIS polega na zalogowaniu się przez TPP, na zlecenie klienta i za jego zgodą, do systemu bankowości elektronicznej klienta w celu złożeniu, na polecenie i w imieniu klienta, zlecenia wykonania transakcji płatniczej (polecenia przelewu) na rzecz odbiorcy płatności klienta i niezwłocznym poinformowaniu o tym odbiorcy. Zainicjowanie płatności

za pośrednictwem TPP daje odbiorcy płatności informację, że środki (zapłata) za towar lub usługę zostaną przekazane na jego rachunek płatniczy i że może on wykonać swoje świadczenie wzajemne (wydać towar, świadczyć usługę).

Usługa AIS natomiast, to usługa polegająca na dostarczaniu posiadaczom rachunków płatniczych skonsolidowanych informacji o tych rachunkach (zebranie danych o wykonanych transakcjach płatniczych; informacje o saldzie). TPP logując się, na zlecenie klienta i za jego zgodą, do systemu bankowości elektronicznej, uzyskuje dostęp do informacji o rachunku lub rachunkach płatniczych klienta dostępnych on-line, dzięki czemu może zagregować, przetworzyć i udostępnić klientowi nie tylko informacje o saldzie tych rachunków, lecz również różne zestawienia danych o jego płatnościach, wydatkach, opłatach czy przychodach.

Zarówno w przypadku usługi PIS jak i AIS, do ich wykonania niezbędne jest złożenie przez klienta stosownego zlecenia będącego wyrażeniem woli skorzystania z danej usługi. Musi on wyrazić zgodę na to, żeby TPP mógł uzyskać dostęp do jego rachunku płatniczego.

2. Komisja jednogłośnie zezwoliła na świadczenie usług płatniczych w charakterze krajowej instytucji płatniczej przez spółkę Zrzutka.pl sp. z o. o. w następującym zakresie:
 - przyjmowanie wpłat gotówki i dokonywanie wypłat gotówki z rachunku płatniczego oraz podejmowanie wszelkich działań niezbędnych do prowadzenia rachunku,
 - wykonywanie transakcji płatniczych, w tym transferu środków pieniężnych na rachunek płatniczy u dostawcy użytkownika lub u innego dostawcy przez wykonywanie usług polecenia przelewu, w tym stałych zleceń oraz
 - wydawanie instrumentów płatniczych.

3. Komisja jednogłośnie zezwoliła na świadczenie usług płatniczych w charakterze krajowej instytucji płatniczej spółce mElements SA w następującym zakresie:
 - przyjmowanie wpłat gotówki i dokonywanie wypłat gotówki z rachunku płatniczego oraz wszelkie działania niezbędne do prowadzenia rachunku;
 - wykonywanie transakcji płatniczych, w tym transferu środków pieniężnych na rachunek płatniczy u dostawcy użytkownika lub u innego dostawcy:
 - przez wykonywanie usług polecenia zapłaty, w tym jednorazowych poleceń zapłaty,
 - przy użyciu karty płatniczej lub podobnego instrumentu płatniczego,
 - przez wykonywanie usług polecenia przelewu, w tym stałych zleceń;
 - wydawanie instrumentów płatniczych;
 - umożliwianie akceptowania instrumentów płatniczych oraz wykonywania transakcji płatniczych, zainicjowanych instrumentem płatniczym płatnika przez akceptanta lub za jego pośrednictwem, polegających w szczególności na obsłudze autoryzacji,

przesyłaniu do wydawcy instrumentu płatniczego lub systemów płatności zleceń płatniczych płatnika lub akceptanta, mających na celu przekazanie akceptantowi należnych mu środków, z wyłączeniem czynności polegających na rozliczaniu i rozrachunku tych transakcji w ramach systemu płatności w rozumieniu ustawy o ostateczności rozrachunku (acquiring);

- przekaz pieniężny.
4. Komisja jednogłośnie zezwoliła na powierzenie przez Bank Gospodarstwa Krajowego innym bankom dokonywania oceny zdolności do spłaty zobowiązania oraz analizy ryzyka wypłaty zobowiązania, w rozumieniu art. 128b ust.2 pkt 1 ustawy Prawo bankowe, w odniesieniu do kredytów objętych gwarancją BGK w ramach portfelowej linii gwarancyjnej, wykorzystującej środki pochodzące z Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 w ramach Funduszu Gwarancji Rolnych (FGR), w związku z realizacją przez BGK programu rządowego „Wspieranie przedsiębiorczości z wykorzystaniem poręczeń i gwarancji Banku Gospodarstwa Krajowego” oraz zgodnie z ustawą z dnia 8 maja 1997 r. o poręczeniach i gwarancjach udzielanych przez Skarb Państwa oraz niektóre osoby prawne.
 5. Komisja jednogłośnie udzieliła zezwolenia na zmianę statutu Pocztylion-Arka Powszechnego Towarzystwa Emerytalnego SA.
 6. Komisja jednogłośnie wyraziła zgodę na powołanie:
 - Justyny Dymek na stanowisko Członka Zarządu MetLife Towarzystwa Ubezpieczeń na Życie i Reasekuracji SA odpowiedzialnego za zarządzanie ryzykiem,
 - Marcina Wlazło na stanowisko Członka Zarządu Powszechnego Towarzystwa Emerytalnego PZU SA,
 - Łukasza Woscha na stanowisko Członka Zarządu ALFA Domu Maklerskiego SA odpowiedzialnego za nadzorowanie systemu zarządzania ryzykiem,
 - Pawła Szynkiewicza na stanowisko Prezesa Zarządu Banku Spółdzielczego w Golubiu-Dobrzyniu,
 - Wojciecha Czornaka na stanowisko Prezesa Zarządu Banku Spółdzielczego w Parczewie,
 - Jerzego Pieńczykowskiego na stanowisko Prezesa Zarządu Morąsko-Zalewskiego Banku Spółdzielczego.
 7. Komisja jednogłośnie wyraziła zgodę na powierzenie:

- Dorocie Zadrodze stanowiska Członka Zarządu Warmińsko-Mazurskiego Banku Spółdzielczego nadzorującego zarządzanie ryzykiem istotnym w działalności banku,
 - Magdalenie Lamberti stanowiska Członka Zarządu Wielkopolskiego Banku Spółdzielczego nadzorującego zarządzanie ryzykiem istotnym w działalności banku.
8. Komisja jednogłośnie udzieliła zezwolenia na przywrócenie akcjom formy dokumentu (zniesienie dematerializacji akcji) spółce:
- Prime Car Management z siedzibą w Gdańsku (z dniem 31 października 2019 r.).
9. Komisja jednogłośnie zakazała wykonywania działalności w zakresie usług płatniczych w charakterze biur usług płatniczych przez:
- Piotra Makarewicza, prowadzącego działalność gospodarczą pod firmą Kancelaria Doradztwa i Pośrednictwa Ubezpieczeniowego, Prawnego, Podatkowego i Finansowego HELP Piotr Makarewicz,
 - Katarzynę Winiecką-Pawlak, prowadzącą działalność gospodarczą pod firmą WIMEX WINIECKA-PAWLAK KATARZYNA,
 - Grzegorza Grabowskiego, prowadzącego działalność gospodarczą pod firmą "G G" MEDIA, PRODUKCJA, DYSTRYBUCJA GRZEGORZ GRABOWSKI,
 - Rafała Batoga, prowadzącego działalność gospodarczą pod firmą T.S.B. Rafał Batóg,
 - COMPASS MONEY Sp. z o.o. z siedzibą w Legnicy,
 - Małgorzatę Stępień, prowadzącą działalność gospodarczą pod firmą Małgorzata Stępień Firma Handlowo-Usługowa „MARBEST”.

Zakaz wykonywania działalności w zakresie usług płatniczych w charakterze biur usług płatniczych wynika ze stwierdzonych rażących naruszeń wynikających z przepisów ustawy o usługach płatniczych obowiązków związanych z prowadzeniem działalności w charakterze biura usług płatniczych.

Zgodnie z art. 125 ust. 6 ustawy o usługach płatniczych, biuro usług płatniczych jest zobowiązane składać do Komisji dokumenty potwierdzające każdorazowe zawarcie kolejnej umowy gwarancji bankowej albo ubezpieczeniowej albo umowy ubezpieczenia – służących ochronie środków pieniężnych otrzymanych od użytkowników – przed upływem terminu obowiązywania umowy poprzedniej, w terminie 7 dni od dnia jej zawarcia.

Ponadto, zgodnie z art. 128 ust. 1 pkt 1 i pkt 2 ustawy o usługach płatniczych, biuro usług płatniczych jest obowiązane do przekazywania Komisji informacji o łącznej wartości

i liczbie transakcji płatniczych wykonanych w danym kwartale w terminie do końca pierwszego miesiąca następnego kwartału oraz w danym roku w terminie do dnia 31 stycznia następnego roku.

Wymienione biura usług płatniczych, pomimo kierowanych do nich wezwań, w sposób długotrwały i uporczywy nie wypełniały wymienionych wyżej obowiązków ustawowych.

W myśl art. 129 ust. 6a pkt 2 ustawy o usługach płatniczych, KNF może wydać decyzję o zakazie wykonywania działalności w zakresie usług płatniczych w charakterze biura usług płatniczych, w przypadku gdy stwierdzi rażące naruszenie wynikających z przepisów ustawy obowiązków związanych z prowadzeniem tej działalności.

10. Komisja jednogłośnie utrzymała w mocy decyzję z 14 lutego 2017 r. o nałożeniu na spółkę CALATRAVA CAPITAL SA z siedzibą w Warszawie („Spółka”) kary w postaci:
- bezterminowego wykluczenia akcji spółki CALATRAVA CAPITAL SA z obrotu na rynku regulowanym prowadzonym przez Giełdę Papierów Wartościowych w Warszawie SA („GPW”),
 - kary pieniężnej w wysokości 700 000 zł (słownie: siedemset tysięcy złotych).

Z dniem doręczenia bieżącej decyzji decyzja z dnia 14 lutego 2017 r. stanie się decyzją ostateczną, a bezterminowe wykluczenie akcji Spółki z obrotu na rynku regulowanym prowadzonym przez GPW nastąpi po upływie 30 dni od dnia doręczenia.

Po ponownym rozpatrzeniu sprawy Komisja stwierdziła, że decyzja wydana w pierwszej instancji jest zgodna z przepisami prawa, a ponownie ustalony stan faktyczny i prawny nie daje podstaw do uchylecia lub zmiany decyzji. Motywy podjęcia ww. decyzji zostały szczegółowo opisane w komunikacie z dnia 14 lutego 2017 r. z 344 posiedzenia Komisji (pkt 6 komunikatu: https://www.knf.gov.pl/o_nas/komunikaty?articleId=56702&p_id=18).

Na dzień publikacji tego komunikatu Spółka nie posiada zarządu ani rady nadzorczej wskutek rezygnacji z pełnienia funkcji przez członków tych organów. Z inicjatywy Komisji został ustanowiony kurator Spółki w osobie adw. Łukasza Artura Wnuka, którego zadaniem jest m.in. doprowadzenie do niezwłocznego powołania organów Spółki oraz w razie potrzeby do jej likwidacji.

Akcjonariusze będą mogli zwracać się do kuratora o podjęcie czynności mających doprowadzić do zwołania walnego zgromadzenia celem powołania rady nadzorczej i zarządu Spółki. Dopiero tak powołane osoby uprawnione do reprezentowania Spółki będą mogły podjąć czynności faktyczne i prawne zmierzające do przywrócenia akcjom Spółki formy dokumentu. Do tego czasu akcje Spółki pozostaną zdematerializowane. Będą one nadal zbywalne, jednakże poza obrotem zorganizowanym.

Informacja o doręczeniu decyzji z dnia 14 października 2019 r. oraz o dniu, w którym nastąpi wykluczenie akcji Spółki z obrotu na rynku regulowanym zostanie podana w odrębnym komunikacie.

11. Komisja zapoznała się:

- z wynikami oceny BION powszechnych towarzystw emerytalnych za 2018 r.,
- z informacją dotyczącą podmiotów wpisanych na listę ostrzeżeń publicznych Komisji Nadzoru Finansowego w okresie od 24.09.2019 r. do 11.10.2019 r.

12. Kolejne posiedzenia Komisji zaplanowane są na:

- 29 października 2019 r.,
- 5 listopada 2019 r.,
- 19 listopada 2019 r.,
- 3 grudnia 2019 r.,
- 17 grudnia 2019 r.,
- 9 stycznia 2020 r.

* Członkowie Komisji uczestniczący w posiedzeniach wyłącznie z głosem doradczym, nie biorący udziału w głosowaniach.

¹ J. Jastrzębski nie brał udziału w omawianiu i głosowaniu spraw opisanych w pkt. 4, 5, 6a-b, 6d-f, 7 i 8 komunikatu.

² R. Mikusiński nie brał udziału w omawianiu i głosowaniu spraw opisanych w pkt. 6a komunikatu.

³ J. Kwieciński nie brał udziału w omawianiu i głosowaniu spraw opisanych w pkt. 1-10 komunikatu.

⁴ T. Kościński nie brał udziału w omawianiu i głosowaniu spraw opisanych w pkt. 1, 2, 3, 6c, 7, 8, 9 i 10 komunikatu.